

Metin Münir

Türkiye'nin enerji politikası nedir?

Japonya, 2030'a kadar, nükleer kaynaklardan kullandığı elektriğı yüzde otuzdan yüzde elliye çıkarmayı planlıyordu.

Japonya Başbakanı Naoto Kan geçen gün bu planın çöp tenekesine atıldığını açıkladı.

Hükümet Fukushima felaketinden sonra uzun vadeli enerji politikasını yeniden gözden geçirecekti. Bu güne kadar çoğunlukla elektrik gaz ve nükleere dayalı enerji üreten ülke bundan sonra güneş, rüzgâr ve biokütle gibi yenilenebilir ve temiz enerji kaynaklarına da ağırlık verecekti. Enerjiyi idareli kullanan bir toplum haline gelecekti.

Fukushima felaketinden Japonya gibi Türkiye'nin de ders çıkartması gerekir.

Türkiye'nin enerji politikası yoktur. Eğer hükümetin ithal gaza bağımlı, faturası gittikçe kabaran enerji üretimini çeşitlendirmek için önüne gelen her şeye saldırması politika sayılmazsa.

Gaz santralı mı yapmak istiyorsun? Yap. Kömür kullanarak elektrik mi üretmek istiyorsun? Hiç durma. Rüzgâr, güneş? Lütfen, lütfen, buyurun yapın. Hidroelektrik? Bütün akarsular sizin. Herkes davetli.

Nükleer? Tabii. Biz de istiyoruz.

Ama, bu plansız ve gelişigüzeliliğin sonucunda fatura düşeceğine kabarmabilir.

Nükleeri ele alalım. Birkaç nükleer santral kurmak rasyonel değildir. Ya Fransa, Kore, Japonya, ABD gibi elektrik gereksiniminin en az üçte birini nükleerden sağlayacaksın ya da hiç. Uzmanlar birkaç nükleer santral kurmanın ekonomik olmadığını söylüyor.

Uzun vadeli hedef ihtiyacı

Akarsulardan elektrik elde etmek konusunda da olağanüstü bir alaturkalık var.

İçinden akan suyun miktarı ölçülmemiş, bitki ve yaban hayat varlığının envanteri yapılmamış dere ve ırmaklar üzerinde santral kuruluyor. Yarım megavat gibi gülünç kapasiteler için eşsiz dereler feda ediliyor.

Türkiye, bütün ülkeler gibi, akarsularını kullanmak durumundadır. Ama bunu mantıklı bir plan üzerine oturtmak, çevre ile enerji arasında bir denge kurmak gerek. Taner Yıldız'ın bakan olmasından sonra profesyonelleşmeye başlayan Enerji Bakanlığı'nın uzun vadeli bir enerji hedefi seçmesi, örneğin 2030'da nasıl bir karışımla ne kadar elektrik üreteceğini belirlemesi gerek.

Türkiye, maalesef, bir türlü üstünden atamadığı hastalıklardan muzdarip.

Uzun vadeli düşünme alışkanlığı yoktur. Siyasi inançlardan, ideolojiden, dinden bağımsız olarak gerçekleri araştırma geleneğı zayıf.

Bürokrasinin üst makamları her iktidar değiştiğinde tırpanlanmakta, kadrolar liyakat değil sadakat ve itaat esasına göre doldurulmaktadır. Bu ve bunun gibi bir sürü nedenle Türkiye bir türlü kalkınma olimpiyatına en iyi atletleri ile girememektedir.

Bu kısır döngüyü kıracak kadar büyük düşünen politikacılara ve bürokratlara ihtiyacımız var.